

Lani, meseca prosinca in svečana sem divjake enoletne, I. odbir, okoli 800 poskusil v izbi požlahniti; to se mi je tako dobro obneslo, da moram odkritosrčno to prav toplo vsem slovenskim sadjerejem poročati. Na en dan sem posadil tistih po zimski cepljenih 800, 200 lanskega leta okuliranih in 200 nepožlahnjenih; te vse enega leta veje iz pešk, tedaj enake močnosti in starosti. Pa koliki razloček! — okulanti so najmočnejši; visoki blizu in čez 2 m., tisto zimsko cepljenje $1\frac{1}{2}$ — 2 m., no divjaki pa, ne da bi bili požlahnjeni, enake starosti in enake močnosti so ostali tako slabi, da so komaj nekaj vejic po 1 dm dolgosti pognali.

Jaz sklepam iz tega, da vsekako cepič močno upljiva na divjak. Žlahni del nad zemljo spodbuja, zbog dihavnih organov perja, hrano nabirajoče organe, korenine, ter tako pouzroči močno rast. Divjak ima peresa sploh manjša, ter zbog tega manj redivnih sokov, pripravlja rast korenine i. t. n.

Kdor nima še v tej stvari skušenj, ter želi poskusiti, njemu nasvetujem na kratko to-le:

- Divjake vzeti že sedaj iz zemlje, in jih shraniti na primernem mestu, kjer so, kolikor je mogoče, zime in suše obvarovani, da se lahko v vsakem času v roke vzamejo. Najbolj sposobna je lahka zemlja na prostem ali v kleti, tudi v kleti v mah vloženi se dobro obvarujejo.
- Izba mora biti, kjer se cepi, ne pretopla, vendar tudi ne tako mrzla, da bi ne bilo mogoče brez težave tega dela opravljati.
- Cepi naj se vedno na divjak po načinu kopuliranja z angleškim zarezo, ker po tem načinu ima operacija največ kontaktnih plošč, se kambijum najlože izraste in cepljenje je močno, da se pri saditvi ne premakne.
- Za povež se rabi liče lipovo, ali pa rafija ter se pomaže z mrzlo tekočim voskom.
- Presaja se zgodaj v spomladi, ko se že ni več hujših mrazov bati.

Tistim, kateri želé malo drevesnico lepo enake zrasti imeti, da se namreč vsako drevo enako močno razvija, svetujem nasad z divjaki, ki so prejšnje leto na speče oko cepljeni bili. Meni se je takov nasad jako dobro obnesel, ker je pri saditvi poznati vsakemu, kateremu je požlahnitev se prijel, tedaj nobeden ne izostane in taki so storili nad 2 m. visoka debla v prvem letu na mojem jako slabem zemljišču, zbog letošnje dolgotrajne suše, ker se jim ni čisto nič prilivalo.

Ko bi kateri prijatelj sadjerejstva nevesč zahteval poobližje kaj o tej zadevi, njemu pri srčno rad pismeno ali ustmeno ustrežem.

Pri Brežcih 10. nov. 1885.

Fr. Ogorevc,
sadjerejec in drevesničar.

Kako ogrče pokončati.

Neki francoski logar razglaša v nekem Francoskem gozdarskem časniku sredstvo, kako ogrče pokončati, ki je zelo priprosto in po mnogih skušnjah potrjeno. On ukazuje: Na raznih krajih zemljišča, na katerem se ogrči pokončati imajo se izkopljejo po 30 centimetrov globoke in ravno tako široke jame, v katere se ravno zavrevajočega gnoja nadeva in vse vkup zopet z izkopano prstijo pokrije. Malo po malem se ogrči, ki so v bližnjavi, v tote razgrete jame zlezejo. Ako se po tem toplega poletnega dneva take jame odprejo in gnoj, v katerem je večidel vse belo ogrčev, iz njih vzdigne in na solncu razgrne, ogrči v kratkem času na vročem solncu konec vzamejo. Ogrči se lahko tudi perutnini ali svinjam položé, da jih poberó.

Dober pomoček sadna drevesca zajčjega zoba varovati.

Vzame se $\frac{1}{4}$ apna, $\frac{1}{4}$ ilovice, $\frac{1}{4}$ kravjeka, $\frac{1}{4}$ goveje krvi in na jeden škaf imenovanih tvarin, ki se z vodo toliko zalijejo, da nastane srednje redek močnik, se prilije še 1 merica govejega žolča. Vse to se prav dobro pomeša in o suhem vremenu drevesa s to mažo do dobra pomažejo, ki je dež ne spere in tudi zajci se z njo pomazanih dreves ogibljejo. Jeden škaf te maže je zadosti za 4—500 drevesc. Stara drevesa s to mažo pomazana izgubijo mah in lišaje, iznebijo se vsega mrčesja in dobijo celo pomlajeno skorjo.

Sejmovi. Dne 12. decembra v Žalcu, v Studenicah; dne 14. dec. v Jurjem klostru, pri sv. Križu pri Ljutomeru, v St. Lovrencu v Prišlinu, v Ljutomeru, pri sv. Petru pod sv. gorami; dne 15. pri sv. Križu pri Slatini.

Dopisi.

Iz Maribora. (Nasvet nove postave.) Načrt postave gledé potrebe zakonske oglasnice ob ženitvah*), ki ga je poslanec za Brežice, ces. svetnik g. Jerman s tovarši v deželnem zboru v Gradcu predložil, glasi se takó-le:

§. 1. Moškim prebivalcem Štajerske vojvodine je za ženitev tako v deželi, kakor zunaj nje treba zakonske oglasnice, v kateri se od strani domače občine izreče, da ima prosilec v njej domovinsko pravico ter mu ona ne brani ženiti se, ozéroma, da mu po tem, ko se občina oporeka vsled poziva ni potrdila, nič več ne brani ženiti se.

*) Ta načrt ima še sicer le historičen pomen, ker ga je dež. zbor zavrgel, vendar ga še priobčimo, naj naši bralci izvedó, da v njem ni nikake nevarnosti za osebno prostost bilo.

§. 2. Kdor nima toliko prihodkov, kolikor mu jih treba, da vzdržuje svojo družino, njemu se more zakonska oglasnica odreči.

§. 3. Domača občina je dolžna prosilec v teku 14 dni po tem, ko je svojo prošnjo vložil, ali zakonsko oglasnico ali pa njeno odbitje dati v roke.

Zoper odbitje, kateremu velja enako, če občina opusti do onega obroka prošnjo mu izrečno odbiti, pripušča se prosilec poziv do višje politične oblasti, katera ima od občine terjati oporeko in za tem razsoditi, ali je ona opravičena ali ne.

Zoper odločbo le-te oblasti pripušča se tako občini, kakor prosilec za zakonsko oglasnico v občeveljavnih obrokih, ki je vsakokrat jo treba v odločbi naznaniti, poziv do višje politične oblasti.

Ko bi občina se branila zakonsko oglasnico dati po tem, ko je obveljala določba zadnje oblasti, more jo politična gosposka po poti sile pripraviti do tega.

§. 4. Določeb, ki so v občnem državljan-skem zakoniku gledé varovancev, v vojaškem zakoniku gledé podvržencev vojaščine in v drugih postavah gledé drugačnih stanskih udov veljavni pa terjajo še posebno dovoljenje v zakon, se ne dotika sedanja postava.

§. 5. Z obveljavo te postave izgubi deželska postava z dné 20. septembra drž. z. in n. l. veljavo.

§. 6. Minister znotranjih zadev je pooblaščen to postavo izvršiti.

Jože Jerman, Alojzij princ Lichtenstein, Alojzij Karlon, Hld. Schweizer, Mih. Vošnjak, Bož. Raič, Jože Kurz, Stadtlober, Kaltenegger, Ant. Bärenfeind, dr. Jože Schutz, Güdel-Lannoy, Dr. Fr. Radaj.

V Gradcu dne 30. novembra 1885.

Iz Maribora. (Življenje naše čitalnice.) Da je naša čitalnica prva, že je 24 let tega, stopila v življenje, to je znano. Imela je v teku teh let veliko veselega gibanja ali nekatera leta je tisto že pojemalo, samo vztrajnosti nekaterih njenih ustanoviteljev ima se zahvaliti, da ji ni ugasnilo življenje. Gg. dr. Dominkuš, dr. Srnc, trgovec Berdajs, mestjan Bindlechner in drugi smejo se šteti za njeno največjo podporo. Letos je bilo še precej živahno v njej, največja ovéra ji je stanovanje. To, v katerem ima sedaj svoje prostorije, ugaja ji le malo in zmerom bolj se čuti, da nam bo v Mariboru bolj, kakor drugje treba ustanoviti si lastno ognjišče. Kolikor slišimo, dela se tudi v različnih narodnih zavodih na to, da se nam ta želja vendar enkrat izpolni. Bog daj, da kmalu! V nedeljo, dne 6. t. m., se je o tem živo razpravljalo. Bil je namreč občni zbor, ki se godi vsled pravil vsako leto meseca de-

cembra. Osebné razmere predsednika gosp. dr. Orozla so letos nanesle, da se je že začetka meseca vršil. Pri tem zboru se je odobrilo letošnje delovanje, tako njeno gibanje, kakor tudi denarstveno poslovanje. V novem odboru so deloma nove moči nastopile, to pa za to, ker dosedanjim gospodom osebne razmere niso dopustile, še naprej poslovanja v čitalnici vzprejeti. Tudi prav, delo mora se razdeliti in v čitalnici, ker ni politično društvo, mogoče je tudi gospodom delovati, katerim me kaže njih poklic seči v kolo političnega življenja. Predsednik čitalnici bo odslej g. dr. Vipavc, tajnik g. dr. Rudolf, blagajnik pa ji ostane g. Jože Rapoc. V odboru so še pa gg. dr. Srnc, dr. Glančnik, dr. Mlakar, dr. Pekolj, G. Dolenc in G. Majcen. Kakor se vidi, so različni stanovni zastopani in za to upamo, da bo tudi novo leto življenje v čitalnici prijetno, v pravem pomenu narodno in vztrajno. Želje, da se število udov pomnoži vsaj za polovico, ni pregnana, kajti to je mogoče in z ozirom na mesto, v katerem živimo, le potrebno.

Iz Ptujja, 8. dec. (Novosti iz naše kmetijske podružnice.) Nikolsburški rojak Pisk je tako dolgo proti gospodarski podružnici, katere so se neka leta sem tudi Slovenci vdeležili, rogovilil, da je dosednji načelnik prej, kakor je triletna doba pretekla, odstopil. Pretečeni četrtek so si novega načelnika izvolili, tudi nov odbor so volili, akoravno dosednji odborniki mandatov niso odložili; sestavili so tudi novi odbor za razstavo, katero nameravajo prihodnje leto napraviti, se vé da, iz samih Nemcev, in so odbor, kateri je bil že lani za to sestavljen, v njem so tudi Slovenci sedeli, brez vsega premisleka na stran potisnili. Da so to doseči zamogli, so učiteljem volilno pravico odrekli, akoravno so učitelji do sedaj vsikdar volili. To se je vse o navzočnosti sekretarja gospodarskega društva, gospoda Müller-ja godilo. Na tako nasilstvo ni drugega odgovora, kakor da se Slovenci ne vdeležijo več zborovanj gospodarske podružnice, pa razstave tudi ne, naj le ostanejo mestni ključarji, kramarji, peki sami med seboj.

Iz Ljutomer. (Popravek.) V zadnjem „Slov. Gospodarju“ je dopisnik iz Uvena pri Ljutomeru surovo obnašanje nekega tukajšnjega višjega (!) uradnika, ki je iz Koroškega doma, popisal in svetu razglasil. Najbrž si je to zaslужil. Naš občespoštovani c. kr. sodnik je sicer tudi Korošec, ali govori lepo slovenski in menda ni sovražnik Slovencev, med katerimi prebiva, ampak stoji nad strankami, to je pri zadnji volitvi pokazal, ker ni šel volit proti Slovincem, za to pa si štejem v dolžnost, najaviti, da v unem dopisu nihče ni na-nj mislil, sicer pa tudi onega uradnika ne bo nihče iskal med sodnijskimi uradniki. Ljutomerčan.

Iz Celja. (Mili darovi.) Katoliškemu podpornemu društvu v Celji so darovali, oziroma letnino odrahtali p. n. č. gg.: Neimenovan iz Škal 30 gld., Franc Ogradi, korar in Franc Ferenčak, župnik v Vojniku po 10 gld., Dav. Jurkovič, kaplan pri sv. Ani, neimenovan iz Celja, neimenovan iz Vranskega, gospa Marija Potočin v Št. Petru pri Zid. mostu, g. Franc Kmecl, posestnik v Celji po 5 gld., Andrej Podhostnik, kaplan v Št. Juriju 4 gld. 60 kr., Blaž Kukovič, kaplan v Loki, Jožef Jezernik, posestnik v Polulah po 4 gld., Dr. Jož. Galč, c. kr. dež. sodn. svetovalec v Celji, neimenovan za Dravo, Mart. Ivanc, č. korar v Šmarji, Dr. Gvido Srehre, odv. v Brežicah, gospa Marija Roblek v Žalcu po 3 gld., Mih. Žolgar, prof. v Celji, Mart. Vrečar, posestnik na Pečovniku, Jak. Krušic, župnik v Št. Andražu, Jan. Baloh, posestnik na zgornji Hudinji, Matko, delavec, Iv. Kačič, c. kr. notar v Šoštanji, Jan. Zupanc, posestnik v Gaberji, gospa Jozefa Šmit, Rozalija Jazbec, Dr. Franc Feuš, prof. bogosl., Dr. Lav. Gregorec, korar, Janez Berglez, vikar v Konjicah po 2 gld. Več neimenovanih skupaj 6 gld. 78 kr. Za božična darila (obleko in obutev) so darovali č. gg.: „Bis dat, qui cito dat“... 2 gld., Jož. Sorglechner, župnik, 2 gld., Balant Par, župnik, 5 gld., Konrad Vašič, c. kr. ministerijalni svetovalec, 16 gld., Neimenovan iz Sevnice, 3 gld. Bog plati vsem!

Iz Pristove pri Ljutomeru. (Važni nasveti narodnjakom.) V zadevi volitev občinskega zastopa ljutomerskega, so se že od vseh strani te lepe okolice, oglasili narodnjaki pod geslom — „svoji k svojim“. — Mi Pristovčani se vsestransko strinjamo s tem jako važnim geslom, pa tudi želimo, da ne bi samo na papirji ostalo, temveč, da se pri vsaki priliki pokaže, da smo voljni to tudi djanski izpeljati, kar nam nikakor ni težko, ker imamo v Ljutomeru odločno narodne gostilne, trgovce in vsake stroke rokodelce. Tedaj narodnjaki na borišče! Pokažimo ljutomerskim nemčurjem, da nismo mi od njih, ampak da so oni od nas odvisni. Zahajajmo tedaj v narodne gostilne, kjer se nam gotovo bolj, ali vsaj tako dobro, kakor pri nemčurjih, postreže, in kupujmo nam potrebno blago pri narodnih trgovcih, sploh podpirajmo le narodnjake; ker, ako se bomo ostro po tem ravnali, sprevideli bodo nemčurji, da od nas živijo, in da je njih obstanek le od nas odvisen, in na tak način jih bomo naučili naš jezik čislati in narodnjake spoštovati. — Pa tudi v uradih poslušajmo se le slovenščine in pokažimo uradnikom, kateri so nam (izvzemši njih 4) v novejšem času najhujši nasprotniki, da so oni za narod tukaj, in ne narod za nje, da bi za nje bolje bilo, se slovenščine, katero (da ne rečem, da je čisto nič ne znajo), jako slabo mlatijo, učiti, kakor nam

najsvetejše pravice kratiti. Seveda lažje je nam nasprotovati, kakor se slovenščine naučiti, in to se tudi marsikateremu ne bi lahko posrečilo, kajti slovenščina ne gre tako hitro v glavo, kakor letošnje vino, to nam svedoči nek ljutomerski uradnik, kateri še po 17letnem tukajšnjem uradovanju pravi: — „muzite vice zaplatiti dva kricari“, a vendar se predrzne reči, da je slovenščine, kolikor mu je potreba, zmožen (sic!). Takim gospodom tedaj mi svetujemo, da se preselijo v kraje, za katere se tako živahno potegujejo, kjer vino ne raste, in ne nadleguje slovenski glas ušes, ker za take slabe možgane je eno in drugo nevarno. Kamčatka bi pre nekaterim za njihovo vročo kri zelo ugajala, tam bi se nekoliko ohladila. Srečen jim pot, pa nič hudega za njimi! — Narodnjakom pa kličem: Ne vdajmo se! Ako še pa kateri okoličanov, ljutomerskih narodnih gostilničarjev, trgovcev, rokodelcev itd. znabiti dobro ne pozna, bodem jim te, in pa tudi naše zagrizene nasprotnike, po imenu naštel, pa še le po volitvi, katere se na skorem nadjam, tačas pa vam priporočam na premislek geslo: „Svoji k svojim“. (Tega, sodimo, ne bo treba. Ured.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Mesec december je kakor navlašč za zasedanje deželnih zborov. Kakor narava uméra v tem mesecu, tako je tudi veljava deželnih zborov čedalje manjša, tu in tam je prav, kakor bi bila že umrla. Nikjer ne opazimo v njih svežega, krepkega življenja. V našem Graškem zboru, podró liberalci nasvet za nasvetom, ki pride od slovenske ali konservativne nemške strani. Isto tako godi se interpelacijam; n. pr. kar je c. kr. namestnik odgovoril na interpelacijo g. Jermana gledé kontrolnih zborovanj ob nedeljah in praznikih, to je ob enem priznati, da se v tem ne godi vse prav, in pa oporeči temu, da se ne godi ob njih vse prav. Kdo zastopi to? — V dež. zboru v Ljubljani vzbudil je nasvet g. kan. Kluna gledé spremena volilnega reda nekaj hrupa pri mizi c. kr. deželn. predsednika. Za Dolenjsko razpisana je volitev državnega poslanca. Klub starodnih poslancev je prepustil volilcem izbrati si kandidata. Dosedaj sta se grof Margheri pa prof. Šuklje oglasila za kandidature. — V Goriskem dež. zboru je imenitna interpelacija dr. Gregorčiča in tov. gledé neopravičenih pristojbin za komisije, ki jih terja c. kr. okr. sodnija v Gorici. Na odgovor c. kr. vlade smo radovedni, kajti prav tako se računi tudi drugod, gospodje, ki so v tacih komisijah, imajo že itak svoje plačilo, vse eno pa si naberó celo leto vsled komisij še enkrat toliko plačilo. — V spodnjeavstrijskem dež. zboru je prosilo demokratiško društvo, naj se za volitve v mestni odbor tudi